

SYLABUS PRZEDMIOTU
Część B – NAUCZYCIELE AKADEMICKY

Rok akademicki 2022/2023

NAZWA PRZEDMIOTU NAZWA MODUŁU KIERUNEK STUDIÓW WYDZIAŁ	TEATR I DRAMAT (ROK II) TEORETYCZNY AKTORSTWO WYDZIAŁ TEATRU TAŃCA									
PROWADZĄCY	dr Adriana Świątek									
STATUS PRZEDMIOTU	kierunkowy/ ogólny obowiązkowy / do wyboru									
JĘZYK WYKŁADOWY	polski									
ORGANIZACJA ZAJĘĆ SPOSÓB KSZTAŁCENIA	<p>X zajęcia prowadzone stacjonarnie X zajęcia prowadzone hybrydowo X zajęcia prowadzone w formie zdalnej X zajęcia prowadzone z wspierającym wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość</p> <p>W przypadku powrotu sytuacji epidemiologicznej oraz innych okoliczności możliwa forma kształcenia na odległość. Sposób prowadzenia zajęć dostosowany będzie do bieżących rozporządzeń.</p>									
ROK	I		II		III		IV		V	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LICZBA PUNKTÓW ECTS			2	2						
LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH z udziałem nauczyciela, wynikających z planu studiów			2 (30)	2 (30)						
SZACUNKOWA ILOŚĆ GODZIN POZOSTAŁYCH - konsultacje oraz praca własna studenta	3h w tygodniu: 3h x 30 (szacunkowo 15 tygodni w semestrze) = 90 h									

METODY DYDAKTYCZNE	wykład, wykład problemowy , wykład konwersacyjny, ćwiczenia praktyczne , ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektowa, dyskusja dydaktyczna, konwersatorium, seminarium , inne
SPOSÓB ZALICZENIA	EK - egzamin komisyjny, E – egzamin , ZN - zaliczenie notą, ZAL – zaliczenie bez noty E-EK – egzamin komisyjny z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-E – egzamin z użyciem metod i technik kształcenia na odległość , E-ZN – zaliczenie notą z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-ZAL – zaliczenie z użyciem metod i technik kształcenia na odległość
FORMA ZALICZENIA – metoda weryfikacji zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się - z uwzględnieniem sposobu organizacji zajęć zasady e-oceny	praca artystyczna w formie publicznej prezentacji, egzamin ustny , pisemna praca zaliczeniowa, zaliczenie ustne/kolokwium, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie projektu, wykonanie określonej pracy praktycznej, prezentacja, przegląd, film, prezentacja internetowa w czasie rzeczywistym, inne (pisemny egzamin teoretyczny) <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obecność na zajęciach [dopuszczalne 3 nieobecności w semestrze]. ➤ Aktywność, czynny udział w konwersacji. ➤ Regularne refleksje/eseje/notatki w formie pisemnej przesyłane systematycznie na przestrzeni obu semestrów. ➤ Zaliczenie pierwszego semestru – praca pisemna na zadany temat. ➤ Zaliczenie drugiego semestru: <ul style="list-style-type: none"> ❖ indywidualna lub grupowa wypowiedź artystyczna/sceniczna, zbudowana w oparciu o wybrane inspiracje, które stanowiły temat konwersatorium. Praca sceniczna poszerzona zostaje o pracę pisemną – analizę i interpretację podjętych w projekcie scenicznym tropów. Wypowiedź sceniczna nie powinna przekraczać 10 minut. ❖ PISEMNY EGZAMIN TEORETYCZNY podsumowujący wiedzę i umiejętności z przedmiotu „Teatr i dramat” na przestrzeni dwóch lat. Studenci na przełomie marca/kwietnia otrzymują listę problemowych zagadnień teoretycznych do opracowania, które będą stanowiły podstawę końcoworocznego egzaminu.
TREŚCI MERYTORYCZNE	Celem przedmiotu jest poznanie, rozumienie i próba doświadczenia źródeł teatru, podstawowych linii rozwojowych w historii teatru, a także jakości i dynamiki przemian dokonujących się w europejskim teatrze dramatycznym – od starożytności do współczesności. To także rozbudzanie kreatywnego myślenia o tekście

poprzez analizę treściową i porównawczą. Nabywanie umiejętności lektury dramatu w kontekście tekstów teoretycznych, doskonalenie umiejętności analizy utworu dramatycznego – analiza i interpretacja wybranych dzieł dramatycznych dla poszczególnych kierunków dramatyczno-teatralnych. Wprowadzenie w problematykę ewolucji funkcji przypisywanych sztuce scenicznej, w zagadnienia przemian przestrzeni teatralnej, w świat podstawowych dokonań dramatyczno-teatralnych (dramaturgicznych, reżyserskich, aktorskich, scenograficznych). Ponadto praca z tekstami źródłowymi: manifestami, zapisami i opisami przedstawień. Na przestrzeni dwóch lat w przedmiot wpisane jest uczestnictwo w wykładach, konferencjach, wystawach oraz przedstawieniach teatralnych. Akcent położony jest tu na „żywe doświadczenie” teatru, w tym jego historii. W ścieżce zwraca się uwagę na estetyczne i filozoficzne poszukiwania wybitnych indywidualności twórczych, poszerzenie wiedzy w zakresie kontekstu historycznego i kulturowego sztuki oraz jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia. Przedłużeniem tego procesu jest nabywanie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w akcie twórczym – poszukiwanie inspiracji do stworzenia indywidualnej wypowiedzi artystycznej.

SZCZEGÓLWE TREŚCI:

- Drugie narodziny teatru. Przestrzeń teatralna w średniowieczu.
- Aktor w średniowieczu (wiek X-XIII). Ku interioryzacji gry.
- „Historija o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim” Mikołaja z Wilkowiecka jako przykład misterium polskiego.
- „Znak Jonasza”. Słuchowisko.
- Dramat liturgiczny w rekonstrukcji i rezurekcji Scholi Teatru Węgajty.
- Alilujki Teatru Węgajty.
- Teatr dell'arte.
- W stronę retoryki przestrzeni elżbietańskiego Londynu.
- „Pałeczka Prospera”. „Burza” Szekspira w rozważaniach Jana Kotta.
- Calderona mit wyśniony, czyli „Życie snem” Calderona de la Barca.
- Wizja aktorstwa w ujęciu Denisa Diderota.
- Wielka Reforma Teatru (K. Stanisławski; S. Wyspiański; A. Appia; G. Craig; W. Meyerhold; A. Artaud).
- Druga Reforma Teatru. Wprowadzenie.
- Jerzy Grotowski. Teatr przedstawień.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jerzy Grotowski. Ku teatrowi ubogiemu. ➤ Jerzy Grotowski. Ku teatrowi parateatralnemu. ➤ Jerzy Grotowski. Teatr Źródeł. ➤ Tadeusz Kantor. Teatr Podziemny. ➤ Tadeusz Kantor. Teatr Cricot 2. ➤ Tadeusz Kantor. Teatr Miłości i Śmierci. ➤ Teatr Absurdu. Ujęcie Martina Esslina. ➤ Teatr Absurdu. S. Beckett, G. Genet oraz T. Różewicz. ➤ Teatr plastyczny Józefa Szajny. ➤ Podsumowanie.
<p>LITERATURA SZCZEGÓŁOWA</p>	<p>LITERATURA/ TEATR/ OPRACOWANIA:</p> <p>Aslan O., <i>Aktor XX wieku</i>, Warszawa 1978.</p> <p>Barba E., <i>Canoe z papieru. Traktat o Antropologii Teatru</i>, przekł. L. Kolankiewicz, D. Wiergowska-Janke, Wrocław 2007.</p> <p>Braun K., <i>Przestrzeń teatralna</i>, Warszawa 1982.</p> <p>Braun K., <i>Druga reforma teatru? Szkice</i>, Wrocław 1979.</p> <p>Dąbek-Derda E., <i>Sześcian zaklęty w kuli (wybrane fragmenty)</i>, Katowice 2017.</p> <p>Esslin M., <i>Znaczenie absurdu</i>, „Pamiętnik Literacki” 1976. Tekst dostępny w BazHum: https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r1976-t67-n3/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r1976-t67-n3-s261-283/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r1976-t67-n3-s261-283.pdf</p> <p>Fischer-Lichte E., <i>Teatr i teatrologia. Podstawowe pytania</i>, przekł. M. Borowski, M. Sugiera, Wrocław 2012.</p> <p>Kolankiewicz L., <i>Święty Artaud</i>, Gdańsk 2001.</p> <p>Kornaś T., <i>Schola Teatru Węgałty. Dramat Liturgiczny</i>, Kraków 2012.</p> <p>Kott J., <i>Szkice o Szekspirze</i>, Warszawa 1961.</p> <p>Kubikowski T., <i>Przeżyć na scenie</i>, Warszawa 2015.</p>

Lewański J., *Dramat i teatr średniowiecza i renesansu w Polsce*, Warszawa 1981.

Niziołek G., *Szkice o teatrze Tadeusza Różewicza*, Kraków 2004.

Paryż/Artaud/Bali : Antonin Artaud ogląda teatr balijski na Wystawie Kolonialnej w Paryżu w 1931 roku : prelekcja-widowisko, Nicola Savarese ; przekład Jolanta Dygul ; słowo wstępne Leszek Kolankiewicz ; postłowie Ferdinando Taviani, Warszawa 2018.

Pavis P., *Słownik terminów teatralnych*, Wrocław 1998.

Pleśniarowicz K., *Kantor – artysta końca wieku*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 1997.

Pleśniarowicz K., *Teatr śmierci Tadeusza Kantora*, Verba, Chotomów 1990.

Prussak M., *Wyspiański w labiryncie teatru*, Warszawa 2005.

Rousse M. *Aktor w średniowieczu (wiek X-XIII). Ku interioryzacji gry [w:] Zwierciadło świata. Średniowieczny teatr francuski*, red. A. Loba, Gdańsk 2006.

Teatr Calderona: tradycja i współczesność, red. U. Aszyk-Bangs, Katowice 2002.

Teatr dell arte, wybór tekstów A. Chałupnik [et al.], Warszawa 2016.

Teatr elżbietański, red. A. Chałupnik, Warszawa 2015.

Tomczyk – Watrak Z., *Józef Szajna i jego teatr*, Warszawa 1991.

LITERATURA/ TEATR/ TEKSTY ŹRÓDŁOWE:

Artaud A., *Teatr i jego sobowtór*, przeł. J. Błoński, Warszawa 1966.

Appia A., *Dzieło sztuki żywej i inne prace*, Warszawa 1974.

Craig E. G., *O sztuce teatru*, Warszaw 1964.

Diderot D., *Pisma estetycznoteatralne*, Gdańsk 2008.

J. Grotowski. Teksty zebrane, zespół red. A. Adamiecka-Sitek [et al.], Warszawa 2012.

Kantor T., *Teatr śmierci: teksty z lat 1975 – 1984*, Wrocław 2004.

Kantor T., *Lekcje mediolańskie*, Cricoteca 1991.

Kantor T., *Matamorfozy. Teksty o latach 1938 -1974*, Cricoteca 2000 (wybór).

Meyerhold V., *Przed rewolucją:1905-1917*, Warszawa 1988.

Stanisławski K., *Moje życie w sztuce*, Warszawa 1954.

Wyspiański S., *Hamlet*, Wrocław 2007.

	<p>TEKSTY DRAMATYCZNE:</p> <p>Beckett S., <i>Dramaty</i>, oprac. A. Libera, Warszawa 2002.</p> <p>Calderon de la Barca P., <i>Życie jest snem</i>, imit. J.M. Rymkiewicz, Warszawa 1971.</p> <p>Genet G., <i>Balkon</i> [w:] <i>Teatr</i>, Warszawa 1970.</p> <p>Mikołaj z Wilkowiecka, <i>Historyja o chwalebnyim Zmartwychwstaniu Pańskim</i>, Wrocław 1971.</p> <p>Różewicz T., <i>Dramaty wybrane</i>, Kraków 1994.</p> <p>Shakespeare W., <i>Burza</i>, tłum. S. Barańczak, Kraków 2008.</p> <p>Słobodzianek T., <i>Kwartety otwockie</i>, Kraków 2021.</p> <p>Wyspiański S., <i>Hamlet</i>, oprac. M. Prussak, Wrocław 2007.</p> <p>Wyspiański S., <i>Powrót Odysa</i>, Wrocław-Kraków 1984.</p>
--	---

ZAKŁADANE DLA PRZEDMIOTU EFEKTY UCZENIA SIĘ

odnoszące się do efektów modułowych (część A sylabusu) i kierunkowych

* **niepotrzebne wykreślono. Właściwe oznaczono kolorem.**

Symbol efektów dla kierunku	po ukończeniu studiów na kierunku AKTOSTWO	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
WIEDZA: absolwent/absolwentka - zna i rozumie			
w zakresie wiedzy o realizacji prac artystycznych			
KA_W01	poprzez indywidualną pracę i poszukiwania osiąga gruntowną znajomość repertuaru związanego z kierunkiem i specjalnością w perspektywie porównawczej	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
KA_W02	posiada wiedzę z zakresu środków warsztatowych w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych w obszarze sztuki teatralnej i filmowej oraz pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_W	P7S_WG
KA_W03	zna style gry aktorskiej i formy ruchowej interpretacji (w tym najnowsze techniki i narzędzia stosowane przez wybitnych twórców)	P7U_W	P7S_WG
W zakresie rozumienia kontekstu dyscyplin artystycznych			
KA_W04	posiada świadomość funkcji społecznej, ideowej i estetycznej kreowanej postaci	P7U_W	P7S_WK P7S_WG

KA_W05	wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystuje tę wiedzę dla dalszego artystycznego rozwoju	P7U_W	P7S_WG
KA_W06	zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii teatru i filmu oraz wybranych gatunkach sztuk widowiskowych i zna literaturę związaną z tymi zagadnieniami	P7U_W	P7S_WG
KA_W07	dysponuje poszerzoną wiedzą na temat kontekstu historycznego i kulturowego sztuki i jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia, potrafi samodzielnie rozwijać tę wiedzę w sposób odpowiadający swojej specjalności	P7U_W	P7S_WG PS7_WK
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka - potrafi			
w zakresie ekspresji artystycznej			
KA_U01	posiada rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
w zakresie realizacji prac artystycznych			
KA_U02	wykazuje umiejętność rozumienia specyfiki różnych form dramatycznych oraz istoty konstrukcji scenariusza, samodzielnego oceniania tekstu literackiego i możliwości jego adaptacji dla teatru, filmu i innych pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U05	posiada zdolność kreatywnego myślenia o tekście, a także wypracowywania własnych sposobów wyróżniania i interpretowania tworzywa dramatycznego, dokonywania analizy treściowej i porównawczej	P7U_U	P7S_UW P7S_WK
KA_U07	jest przygotowany/przygotowana do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) i zdolny/zdolna do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach	P7U_U	P7S_UO P7S_UK PS7_KR
w zakresie umiejętności warsztatowych			
KA_U08	posiada umiejętności z zakresu warsztatu w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U12	posiada umiejętność samodzielnej analizy tekstu literackiego oraz wytwarzania i zapamiętywania określonych stanów emocjonalnych poprzez logiczne i konsekwentne działanie słowem i ekspresją ciała	P7U_U	P7S_UW P7S_WK P7S_UU
KA_U15	zna techniki warsztatowe, umożliwiające ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę; przez dalsze indywidualne studia powinien/powinna rozwijać nabyte umiejętności służące tworzeniu, realizowaniu i wyrażaniu własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
W zakresie umiejętności werbalnych			
KA_U17	posiada umiejętności tworzenia rozbudowanych prezentacji słownych w formie ustnej i pisemnej na tematy	P7U_U	P7S_UK

	związane z ich specjalnością, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł		
KA_U18	potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi w dziedzinie sztuki	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U19	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7U_U	P7S_UK
KA_U20	potrafi dyskutować na temat specjalistycznych zagadnień sztuk filmowych i teatralnych oraz prowadzić debatę w zróżnicowanym środowisku z zachowaniem szacunku dla wzajemnych poglądów	P7U_U	P7S_UK P7S_UW P7S_KO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do			
W zakresie niezależności			
KA_K01	kompetentnego, samodzielnego i świadomego wykorzystania zdobytej wiedzy (także pochodzącej od ekspertów) w obrębie kierunku oraz w ramach innych działań kulturotwórczych, także w warunkach ograniczonego dostępu do potrzebnych informacji	P7U_K	P7S_KR P7S_KO
KA_K02	inicjowania działań artystycznych oraz podejmowania projektów o charakterze interdyscyplinarnym we współpracy z przedstawicielami innych dziedzin sztuki i nauki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K03	świadomego i odpowiedzialnego przewodniczenia różnorodnym działaniom zespołowym w obrębie sztuk teatralnych i filmowych	P7U_K	P7S_KK P7S_KO P7S_KR
KA_K04	świadomego zaplanowania swojej ścieżki kariery zawodowej w oparciu o zdobyte na studiach umiejętności i wiedzę, z wykorzystaniem wiedzy zdobytej w procesie ustawicznego samokształcenia	P7U_U	PS7_KR PS7_UU
KA_K05	prowadzenia negocjacji i koordynowania organizacji przedsięwzięcia także w roli lidera/liderki	P7U_U	PS7_KR P7S_UO
KA_K06	ciągłego rozwoju poprzez samodzielną pracę oraz inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób	P7U_U	PS7_KR P7S_UU P7S_KK P7S_KO
KA_K07	formułowania krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz poddania takiej ocenie przedsięwzięć z zakresu kultury i sztuki	P7U_K	P7S_KK
W zakresie uwarunkowań psychologicznych			
KA_K08	wykorzystywania mechanizmów psychologicznych wspomagających jego/jej działania w obrębie twórczości własnej i bezpiecznego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy	P7U_K	P7S_KK P7S_KO
W zakresie komunikacji społecznej			
KA_K09	funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i swobodnego	P7U_K	P7S_KO P7S_KR

	komunikowania się w rzeczywistości zawodowej aktora/aktorki		
KA_K11	podjmowania refleksji na temat społecznych, naukowych i etycznych aspektów związanych z własną pracą i etosem zawodu	P7U_K	P7S_KO P7S_KR

dr Adriana Świątek

Podpis pedagoga

Adriana Świątek

dr hab. Monika Jakowczuk
Podpis dziekana